

This is the **published version** of the bachelor thesis:

Fernández Gadella, Adrián; Argelaguet i Argemí, Jordi, dir. Els candidats del Partit Popular de Catalunya davant l'independentisme (2010-2024) : Impacte en el comportament electoral i l'opinió pública. 2025. (Grau en Ciència Política i Gestió Pública)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/321212>

under the terms of the license

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

TREBALL DE FINAL DE GRAU

**"Els candidats del Partit Popular de Catalunya
davant l'independentisme (2010-2024): Impacte en el
comportament electoral i l'opinió pública"**

Autor: Adrián Fernández Gadella

Tutor: Jordi Argelaguet i Argemí

Data: 26 de Maig de 2025
Grau en Ciència Política i Gestió Pública

A tots els qui m'han ensenyat: pare, mare, família i amics.

Al meu tutor, per ser-hi sempre que ho he necessitat.

*A tots els que fan del Partit Popular de Catalunya el meu partit. En especial a l'Alejandro
Fernández. Pel seu ferm compromís per fer del PPC un partit gran a Catalunya sense
renunciar a defensar les seves idees.*

Resum: Aquest TFG analitza com els candidats del Partit Popular de Catalunya han afrontat l'independentisme entre 2010 i 2024, i l'impacte que això ha tingut en el comportament electoral i l'opinió pública. Es revisen els discursos, estratègies i resultats electorals del PPC en un context de forta polarització política.

Paraules clau: Partit Popular de Catalunya, Xavier Garcia Albiol, Alicia Sánchez Camacho, Alejandro Fernández, Procés, Independentisme, Opinió pública, Comportament electoral

Resumen: Este TFG analiza cómo los candidatos del Partido Popular de Cataluña han afrontado el independentismo entre 2010 y 2024, y el impacto que esto ha tenido en el comportamiento electoral y la opinión pública. Se revisan los discursos, estrategias y resultados electorales del PPC en un contexto de fuerte polarización política.

Palabras claves: Partido Popular de Cataluña, Xavier García Albiol, Alicia Sánchez Camacho, Alejandro Fernández, Proceso, Independentismo, Opinión pública, Comportamiento electoral

Abstract: This TFG analyses how the candidates of the Partit Popular de Catalunya have faced the independence movement between 2010 and 2024, and the impact this has had on electoral behavior and public opinion. The PPC's speeches, strategies and electoral results are reviewed in a context of strong political polarization.

Key words: Popular Party of Catalonia, Xavier García Albiol, Alicia Sánchez Camacho, Alejandro Fernández, Process, Independence, Public opinion, Electoral behavior

ÍNDEX

1. Introducció.....	5
2. Objectius.....	5
3. Presentació de la qüestió.....	6
4. Metodologia.....	7
5. Marc teòric.....	8
5.1 Alicia, Albiol i Alejandro: punt àlgid, davallada i recuperació del Partit Popular a Catalunya.....	10
5.2 El PPC com a "vote seeker": El dilema entre moderació i radicalització.....	13
6. Anàlisi.....	14
6.1 Alicia Sánchez Camacho.....	14
6.1.1 Programa Electoral 2010: “Soluciones para la crisis”.....	15
6.1.2 Programa Electoral 2012: “Catalunya Sí, España también”.....	17
6.1.3 Valoració Alicia Sánchez Camacho.....	19
6.2 Xavier García Albiol.....	21
6.2.1 Programa electoral 2015: “Unidos Ganamos: Plantemos cara”.....	21
6.2.2 Programa electoral 2017: “Una puerta al futuro: España es la Solución”.....	23
6.3.3 Valoració Xavier García Albiol.....	26
6.3 Alejandro Fernández.....	27
6.3.1 Programa Electoral 2021: “Una Cataluña mejor”.....	28
6.3.2 Programa Electoral 2024: “Volem una Catalunya de Primera”.....	29
6.3.3 Valoració Alejandro Fernández.....	30
6.4 Comparativa entre candidats.....	31
6.4.1 Comparativa electoral.....	31
6.4.2 Comparativa ideològica.....	33
6.4.3 Comparativa de valoracions.....	35
7. Resultats.....	37
8. Annexes.....	39
9. Bibliografia.....	43

1. Introducció

El Partit Popular de Catalunya (PPC) ha estat un actor clau en la política catalana des de la transició, representant el conservadorisme espanyol en un context marcat pel nacionalisme català. A partir de 2010, el partit es va enfrontar a un escenari polític cada vegada més polaritzat, especialment amb l'auge de l'independentisme i la irrupció de nous partits com Ciutadans (C's) i VOX.

Aquest treball analitza com les oscil·lacions en els resultats electorals del PPC entre 2010 i 2024 han estat vinculades als canvis de lideratge, les estratègies adoptades i el context polític. Des d'Alicia Sánchez Camacho, que va aconseguir els millors resultats del partit, fins a Xavier García Albiol i Alejandro Fernández, el PPC ha hagut d'adaptar-se a una societat catalana cada vegada més dividida. A través d'aquesta anàlisi, es busca comprendre com la percepció pública ha influït en l'evolució del PPC en un període de gran polarització.

2. Objectius

Per aquesta investigació, els objectius transcorrien a identificar les principals característiques de les estratègies polítiques implementades per cada un dels candidats del Partit Popular de Catalunya (PPC) entre 2010 i 2024; així com analitzar les diferències i similituds en els diferents enfocaments i discursos de cada líder del partit durant aquest període.

D'altra banda, aquest treball també busca investigar si la postura front l'independentisme del Partit Popular de Catalunya (PPC) afecta a la percepció de la ciutadania catalana sobre el partit a través d'enquestes i anàlisi d'opinió pública.

3. Presentació de la qüestió

La qüestió nacional a Catalunya ha estat un tema controvertit i de gran rellevància política en l'última dècada. Des de 2010, l'auge de moviments independentistes ha desafiat les dinàmiques tradicionals de la política catalana i ha posat en evidència la resposta dels partits establerts. Entre ells, el Partit Popular de Catalunya (PPC).

Aquesta recerca se centra en analitzar els principals canvis en l'estratègia i línia política adoptats pels diferents candidats del PPC (Alicia Sánchez Camacho, Xavier García Albiol i Alejandro Fernández Álvarez) davant aquest fenomen.

D'aquesta manera, la pregunta de recerca que fomentarà la base d'aquest treball de recerca és: Quins són els principals canvis en l'estratègia i línia política dels diferents candidats del Partit Popular de Catalunya davant l'independentisme entre 2010 i 2024? Com han influït aquests canvis en el seu comportament electoral i en l'opinió pública catalana?

Així mateix, l'objectiu d'aquesta recerca és intentar descobrir com els líders del PPC han adaptat els seus enfocaments i discursos per a fer front a la creixent demanda d'independència i com aquestes decisions han impactat tant en el suport electoral al partit.

Així doncs, plantejem les següents hipòtesis:

- H1: "Com més bel·ligerant és el discurs del líder del PPC contra l'independentisme, més rebuig hi ha envers el PPC i el seu líder en l'opinió pública catalana".
- H2: "Com menys bel·ligerant és el discurs del líder del PPC contra l'independentisme català, més negatives són les valoracions del partit i del seu líder en el seu electorat".

Per tant, seria veure com es mou el PPC en aquesta doble dinàmica. Més acceptació entre el seu electorat però més rebuig entre la resta de l'electorat. Per quina via opta la direcció del partit? I quines conseqüències té?

A través d'una anàlisi de les estratègies comunicatives, els posicionaments polítics i els resultats electorals; així com la valoració de líders i grau de simpatia d'aquests, es busca comprendre no sols les reaccions dels populars davant l'independentisme, sinó també com aquestes han influït en la seva capacitat per a connectar amb els ciutadans en un context d'una polarització política creixent any rere any.

4. Metodologia

La metodologia d'investigació d'aquest treball combina tècniques qualitatives i quantitatives per oferir una visió àmplia sobre la percepció del Partit Popular de Catalunya (PPC) en el context de l'independentisme català entre els anys 2010 i 2024.

Per començar, es realitzarà una anàlisi documental dels programes electorals, discursos i declaracions públiques dels líders del PPC al llarg d'aquests anys. Aquesta anàlisi permetrà identificar els missatges clau i les estratègies comunicatives que el partit ha utilitzat, així com les temàtiques relacionades amb el debat sobiranista. Es complementarà amb la revisió d'articles de premsa i estudis acadèmics que abordin el posicionament del PPC, oferint un marc teòric que contextualitzi l'evolució del partit en relació amb la situació política catalana.

A més, s'utilitzaran dades quantitatives de les enquestes i estudis d'opinió pública realitzats pel Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), amb l'objectiu d'analitzar com la ciutadania catalana percep el PPC i els seus líders. Això inclourà variables com la valoració de líders, les preocupacions més rellevants per l'electorat i l'autoubicació ideològica dels votants del PPC en els eixos (esquerra-dreta i catalanisme-espanyolisme). Aquestes dades proporcionaran informació sobre la influència del PPC en els resultats electorals i la seva capacitat per configurar l'opinió pública enfront del fenomen independentista.

5. Marc teòric

El Partit Popular de Catalunya, des de la transició democràtica de 1977, amb els seus orígens en Alianza Popular i la seva marca regional Solidaritat Catalana (SC)¹, ha representat el conservadorisme espanyol a Catalunya. En aquest marc, el PPC ha hagut d'enfrontar-se a un context polític cada vegada més polaritzat, en el qual el nacionalisme català ha anat guanyant una creixent adhesió, la qual cosa ha suposat un repte significatiu.

Així mateix, aquesta polarització política, vinculada al procés independentista català, va començar a intensificar-se especialment a partir de la sentència de l'Estatut de 2006.² D'aquesta manera, a mesura que el procés va anar avançant, la divisió entre els diferents sectors polítics i socials de Catalunya es va fer més evident.

Aquest context de polarització, present fins a l'actualitat (2010-2024), ha tingut un impacte directe en els resultats electorals del PPC, que han experimentat fluctuacions notables, com veurem més endavant, i també en el seu lideratge, que ha sofert diversos canvis. Es aquí, en aquest paràgraf, on es centrarà gran part de la recerca. Així mateix, investigarem quin impacte té el context electoral en els resultats del PPC amb la voluntat d'explicar si els canvis de lideratge són una mostra que el partit no sap ben bé què fer i, sobretot, si els canvis de lideratge són causa o conseqüència de les oscil·lacions.

En aquest cas, aquesta creixent polarització política a Catalunya³ ha portat al costat d'ella, els pitjors, i millors, resultats del Partit Popular a Catalunya, així com una inestabilitat institucional dins del partit, que ha comportat diversos canvis de lideratge dins del PPC.

¹ Culla, J. B. (1989). L'Evolució de l'espai centrista a Catalunya (1976-1982).

² Palop, A. (2017). El conflicto catalán y la crisis constitucional española: una cronología. 172–181

³ Colomer, J. M. (2018). La aventurada apuesta por la independencia de Cataluña. Revista de Estudios Políticos, 179, 267-294. doi: <https://doi.org/10.18042/cepc/rep.179.09>

Des de l'inici del procés amb la sentència de l'Estatut de 2006 fins a la seva finalització amb l'arribada de Salvador Illa al Govern de la Generalitat (2010 - 2024), el PPC ha passat per diversos lideratges (Alicia Sánchez Camacho, Xavier García Albiol i Alejandro Fernández) i alguns canvis de discurs com en el cas del finançament singular de Catalunya.⁴

És així, que abans d'arribar al període que analitzarem (2010 - 2024), el Partit Popular de Catalunya ha tingut cinc presidents des de la seva refundació en 1989. Jorge Fernández Díaz (1983 - 1991), Alejo Vidal-Quadras (1991 - 1996), Alberto Fernández Díaz (1996 - 2003), Josep Piqué (2003 - 2007) i Daniel Sirera (2007 - 2008). Tots i cadascun d'ells van mantenir estratègies i línies molt diferents quant a la relació amb el nacionalisme català.⁵ Si bé no van ser etapes àlgides del moviment independentista, el nacionalisme català representat en aquells anys majoritàriament per Convergència i Unió era el nexa entre el Partit Popular i el palau de La Moncloa. Així es va demostrar amb el Pacte del Majèstic. L'acord de govern que va suposar la investidura de José María Aznar com a nou president d'Espanya amb el suport de Convergència i Unió.

Així doncs, la configuració i consolidació de l'Estat de les autonomies, juntament amb el sistema de partits que es va anar configurant a Espanya, va provocar que els dos principals partits (PP i PSOE) necessitessin el suport dels partits nacionalistes perifèrics (CiU i PNB). D'aquesta manera, després de la seva refundació en 1989 i el seu desplaçament cap al centre polític⁶, el Partit Popular necessitava mantenir una bona relació amb aquests partits.

Segons l'època i si estaven en el poder o no, el Partit Popular adoptava una estratègia o una altra. Controlat tot des de la seu central del partit, el PPC va tenir els seus més i els seus menys pel centralisme i la poca autonomia que això suposava. Així també pels canvis de discursos sense consensuar des de Madrid i Catalunya.⁷

⁴ Baquero, C. S. (2024, 6 septiembre). Del concierto ponderado al agravio insolidario: el giro copernicano del PP sobre la financiación de Cataluña. El País. <https://elpais.com/espana/catalunya/2024-09-06/del-concierto-ponderado-al-agravio-insolidario-el-giro-copernicano-del-pp-sobre-la-financiacion-de-cataluna.html>

⁵ Culla, J. B. (Febrer del 2017). El Tsunami. Com i per què el sistema de partits català ha esdevingut irreconeixible. Editorial Pòrtic

⁶ Baón, Rogelio, Historia del Partido Popular, I. Del franquismo a la Refundación. Madrid, Safel, 2001.

⁷ Planas, P. (2024, 13 diciembre). El presidente del PP de Cataluña contradice a Bendodo y rechaza hablar con Junts. Libertad Digital.

Així també ho denuncia el propi Alejandro Fernández, actual president del PPC, en alguns fragments del seu llibre *A Calzón Quitao: España, Catalunya i el PP*⁸. “Aquesta dependència absoluta, tutela i, en conseqüència, submissió als postulats genovesos degrada irremeiablement el projecte autonòmic, precisament perquè el fa inviable.” o “A Alejo el van fitxar per dur i el van fer fora per dur; a Piqué el van fitxar per tou i el van fer fora per tou. Un cop més, fos quin fos el projecte, resultava impossible impulsar un model propi per al PP de Catalunya dissenyat des de Catalunya.”.

5.1 Alicia, Albiol i Alejandro: punt àlgid, davallada i recuperació del Partit Popular a Catalunya

En el que comporta a l'època que s'analitza en aquest treball (2010 - 2024), a partir de 2015, hi ha una irrupció de nous partits en la política estatal, fent que Espanya passes de ser un bipartidisme imperfecte a un sistema multipartidista.⁹

La irrupció de partits estatals com Podemos i Ciudadans a les eleccions generals del 2015. Així com el canvi d'estratègia de partits com CiU o PNB de l'autonomisme a l'independentisme, va fer que el Partit Popular també canviés la seva estratègia. Malgrat el no enteniment directe amb aquests partits (CiU y PNB), el PPC va intentar, mitjançant la moderació en l'escenari polític, autosituat-se. És aquí, on veiem els primers passos en Alicia Sánchez Camacho¹⁰.

<https://www.libertaddigital.com/espana/2023-08-11/el-presidente-del-pp-de-cataluna-contradice-a-ben-dodo-y-rechaza-hablar-con-junts-7041039/>

⁸ Fernández, A. (2025). *A Calzón Quitao*. España, Cataluña y el PP. La Esfera de los Libros.

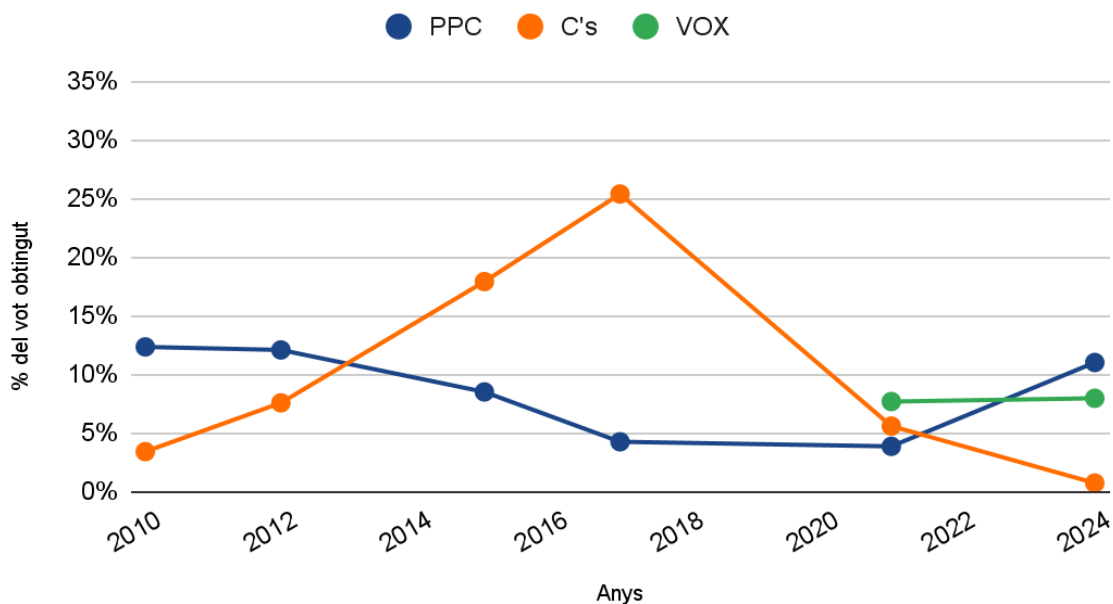
⁹ Villaplana, Ramón. El cóctel de la polarización: los ingredientes de una España agitada por los partidos políticos. (2022). *La Razón Histórica*, Número 55, Año 2022, páginas 148-167. https://www.researchgate.net/profile/F-Ramon-Villaplana/publication/386290619_El_cocktail_de_la_polarizacion_los_ingredientes_de_una_Espana_agitada_por_los_partidos_politicos/links/674c3b80359dcb4d9d48e7a6/El-cocktail-de-la-polarizacion-los-ingredientes-de-una-Espana-agitada-por-los-partidos-politicos.pdf

¹⁰ Menéndez, M. (2012, 6 noviembre). Alicia Sánchez-Camacho, la 'socia' de CiU que se autoproclama garante contra la independencia. *RTVE.es*. <https://www.rtve.es/noticias/20121106/alicia-sanchez-camacho-candidata-del-pp-a-elecciones-catalanas/572200.shtml>

Més tard, per l'amenaça del nacionalisme a fer nous passos cap a l'autodeterminació, com les consultes del 9N i 10, i l'emergència de nous partits com a Ciutadans, i posteriorment VOX, el Partit Popular opta per un discurs més espanyolista. Això ho veurem amb Xavier García Albiol, i en menor mesura, però també existent amb Alejandro Fernández.

És així, que el comportament electoral del PPC ha estat marcat per un constant desafiament per a mantenir la seva rellevància en un escenari polític cada vegada més fragmentat. L'aparició d'altres partits unionistes, com Ciutadans (2006 - 2021) i Vox (2021 - Actualitat), amb el creixement de nombre de votants cap a formacions independentistes, i per tant, una societat cada vegada més polaritzadada, han fet que el Partit Popular de Catalunya experimentés una pèrdua de suport en les urnes entre 2015 i 2021 en vers al suport cap a partits amb un discurs més radical contra el nacionalisme català.

Gràfic 1: Resultats en % de vots dels partits unionistes de dretes (2010 - 2024)

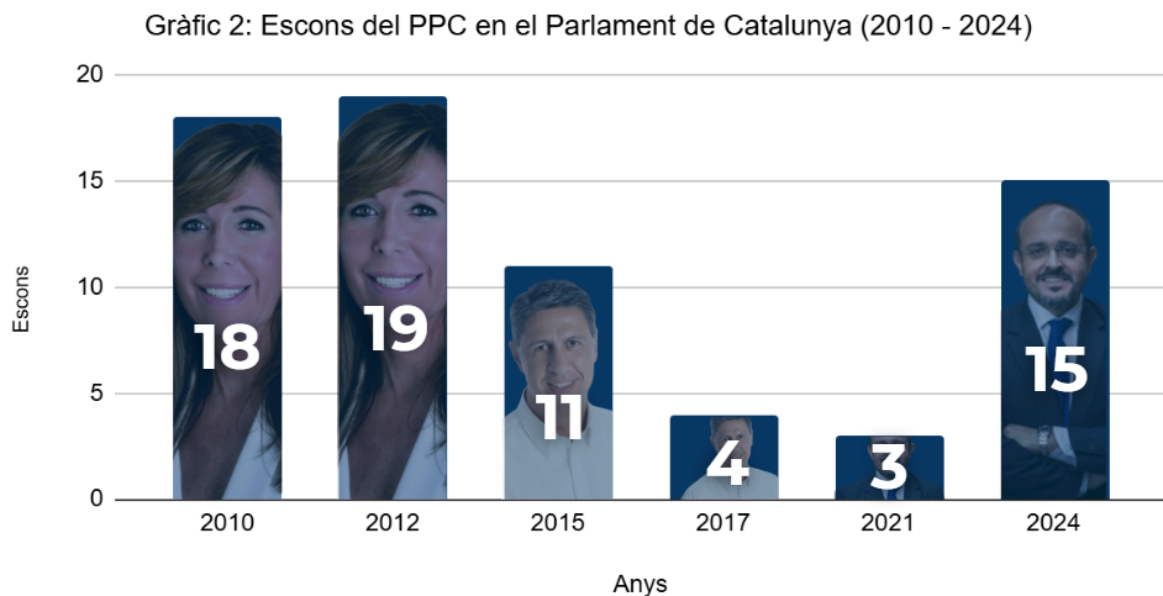

Dades: Generalitat de Catalunya. Elaboració propia

El Partit Popular de Catalunya (PPC) va viure diversos canvis de lideratge i estratègies a partir de la seva època més exitosa amb Alicia Sánchez Camacho. Amb ella, el PPC va aconseguir els millors resultats de la seva història a Catalunya, obtenint 18 diputats el 2010 i 19 el 2012. Tanmateix, l'entrada de Xavier García Albiol no va encaixar amb les expectatives dels electors, així, en les eleccions de 2015 i 2017, el PPC va experimentar una forta davallada, passant de 19 a 11 diputats i després a 4 diputats.

Mentrestant, Ciutadans va guanyar terreny com a principal opositor al nacionalisme català, convertint-se en segona i primera força els anys 2015 i 2017, respectivament. La dimissió d'Albiol el 2017 va portar a l'arribada d'Alejandro Fernández. No obstant això, les eleccions de 2021, marcada per la pandèmia i una baixa participació, van resultar en els pitjors resultats de la història del PPC.

El 2024, amb un context polític més favorable, tret a la desaparició de Ciutadans, Fernández va aconseguir una gran millora, multiplicant per cinc el nombre de diputats, passant de 3 a 15 escons. Aquesta millora va reflectir un canvi en l'estratègia del PPC, que va posar l'accent del seu discurs en temes com la seguretat, la sanitat i l'educació.

Dades: Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia

Així mateix, l'opinió pública catalana com la percepció ciutadana sobre el partit (i els candidats) ha estat crucial per a entendre l'impacte dels populars catalans en el context català. D'aquesta manera, el PPC ha hagut de bregar, i com podem observar no ha pogut, amb la percepció de les “dues Catalunyes”.

D'una banda, el Partit Popular de Catalunya ha generat un distanciament amb una part significativa de la societat catalana que aposta per solucions més dialogades i menys confrontatives. Alhora, el partit tampoc ha estat capaç d'atraure el vot d'un electorat unionista desencantat amb la política tradicional, i especialment amb la gestió del conflicte independentista sota els governs de Mariano Rajoy, que ha acabat decantant-se per opcions com Ciutadans o VOX, percebudes com a alternatives més contundents i trencadores amb l'estatu quo.

En aquest sentit, l'opinió pública catalana ha estat un factor determinant en l'evolució del PPC, que ha hagut d'adaptar-se a una societat cada vegada més polaritzada i a uns nous temps polítics marcats per la irrupció de formacions que representen alternatives a l'unionisme tradicional, com Ciutadans i Vox.

5.2 El PPC com a "vote seeker": El dilema entre moderació i radicalització

El Partit Popular de Catalunya (PPC) es pot considerar un clar exemple del que defineix Kaare Strom com a "vote seeker"¹¹, un partit polític que adapta la seva estratègia per buscar la màxima quantitat de vots possibles, sovint canviant la seva posició en funció de les circumstàncies polítiques i socials del moment. En un context tan polaritzat com el de Catalunya, amb un creixent moviment independentista i una societat cada cop més fragmentada, el PPC s'ha vist obligat a equilibrar les seves polítiques per atraure tant l'electorat més moderat com el més conservador, sense alienar cap dels dos segments.

Aquest dilema de com adaptar-se al panorama polític català es veu reflectit en la teoria de l'elector medià de Anthony Downs¹², que proposa que un partit pot maximitzar el seu suport situant-se a la mediana de la distribució de votants, però també reconeix que aquesta posició central pot ser poc clara o insuficient per a un electorat que busca opcions més definides o radicals.

¹¹ Strom, K. (1990). A Behavioral Theory of Competitive Political Parties. *American Journal of Political Science*, 34(2), 565–598. <https://doi.org/10.2307/2111461> v

¹² Downs, A. (1957). An economic theory of democracy. *Harper and Row*, 28.

Així doncs, el PPC ha intentat navegar entre aquestes dues opcions. D'una banda, per un espanyolisme més moderat, amb l'objectiu d'atraure a un electorat que no comparteix les postures més radicals, i, d'altra banda, per una posició més radical per mantenir la seva base més conservadora, que espera un discurs més ferm contra l'independentisme català.

6. Anàlisi

Aquest apartat ofereix una anàlisi detallada de l'evolució del lideratge del Partit Popular a Catalunya a través de tres dels seus principals referents en les darreres dècades: Alicia Sánchez-Camacho, Xavier García Albiol i Alejandro Fernández. Així doncs, l'anàlisi es divideix en tres blocs diferenciats. En primer lloc, s'hi realitza un estudi descriptiu dels respectius programes electorals, amb especial atenció a les seves propostes polítiques, línies discursives i prioritats temàtiques.

En segon lloc, s'examinen les valoracions públiques i polítiques que van rebre en el transcurs de les seves etapes com a candidats. Finalment, es duu a terme una comparativa en tres dimensions —electoral, ideològica i valorativa— amb l'objectiu d'identificar continuïtats, ruptures i transformacions en el perfil i l'estratègia del lideratge del Partit Popular de Catalunya.

6.1 Alicia Sánchez Camacho

Alicia Sánchez Camacho, qui va presidir el Partit Popular de Catalunya entre 2009 i 2015, va ser percebuda per la cúpula nacional del Partit Popular una de les principals exponents de la postura més moderada del partit en l'eix catalanista. Així doncs, el seu lideratge va estar marcat per un intent d'atreure a un espectre més ampli de votants, incloent a aquells de centredreta i moderats catalanistes de Convergència i Unió.

Sota aquesta dinàmica, va aconseguir els dos millors resultats electorals del PPC en el Parlament de Catalunya, sent els 18 escons en les eleccions de 2010 i 19 escons en 2012, la qual cosa va consolidar la seva figura com la principal alternativa al nacionalisme català en la política catalana.

6.1.1 Programa Electoral 2010: “Soluciones para la crisis”¹³

El Programa Electoral 2010 del Partit Popular de Catalunya (PPC), encapçalat per Alicia Sánchez-Camacho, es presentava com una proposta pragmàtica i liberal que se centra en la superació de la crisi econòmica i la regeneració política, així com en la defensa d'una Catalunya integrada dins d'Espanya.

A través de les seves mesures, el PPC de 2010 buscava proporcionar solucions concretes als problemes econòmics i socials que travessava Catalunya, mentre mantenia un enfocament clar en la unitat nacional i la limitació de l'intervencionisme del govern. Així mateix, el lema de la campanya electoral va ser “Soluciones per a la crisi”.

En aquest sentit, un dels eixos fonamentals del programa va ser la crisi econòmica, que castigava tant a Catalunya com a la resta d'Espanya. Enfront d'això, el PPC va apostar per reduir les traves burocràtiques i fomentar l'emprenedoria. En aquest context, va proposar un conjunt de mesures dirigides a reduir la desocupació, fer costat a les petites i mitjanes empreses i atreure inversió estrangera.

Entre les propostes destacaven la reducció de “normatives innecessàries” i la implementació d'incentius fiscals, especialment orientats a la creació de noves empreses. També, l'eliminació de les barreres burocràtiques i la millora de les condicions fiscals.

Un altre dels pilars fonamentals de la campanya electoral en 2010 va ser la regeneració política. En aquest àmbit, Alicia Sanchez Camacho va apostar per un model d'administració pública més eficient, responsable i transparent. La lluita contra la corrupció va ser un dels eixos centrals de la proposta, denunciant tant la mala gestió econòmica del govern tripartit (PSC, ERC, ICV-EUiA) com els escàndols de corrupció que esquitxaven a figures de CiU.

¹³Partit Popular. 2010. Soluciones para la crisis. Programa Electoral 28N. <https://www.pp.es/sites/default/files/documentos/3653-20101112000319.pdf>

El programa incloïa mesures concretes per a millorar la rendició de comptes, així com la reducció de la publicitat institucional i dels estudis tècnics innecessaris, i la creació de premis per a denunciar el frau fiscal. Així mateix, es va proposar endurir les sancions als infractors i reforçar el control administratiu, amb l'objectiu d'erradicar la corrupció i garantir una administració pública més ètica i eficient.

Quant al model educatiu i cultural, el PPC va presentar una defensa rotunda de la llibertat lingüística, amb l'objectiu de garantir "*l'ús de les dues llengües oficials de Catalunya*", en consonància amb l'article 3 de la Constitució Espanyola, que reconeix el castellà com a llengua oficial de l'Estat i estableix que les altres llengües espanyoles seran també oficials a les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts. En aquesta línia, el PPC va proposar reduir la intervenció del govern en l'àmbit cultural i educatiu, tot promovent un model trilingüe que incorporés l'ensenyament en anglès, català i castellà.

La proposta política d'Alicia Sánchez Camacho en 2010 també parlava sobre seguretat. El PPC va proposar una nova Llei de Seguretat per a Catalunya que buscava enfortir l'estat de dret i combatre la impunitat i la tolerància cap a la delinqüència. En un altre sentit, va plantejar una regulació més estricta de la immigració, prioritzant l'arribada de treballadors altament qualificats i establint mesures per a restringir la immigració il·legal.

D'aquesta manera, el PPC, si bé intentava competir electoralment en els punts anteriors amb partits moderats com CiU o PSC, en aquest últim punt competien electoralment contra un partit, que pesi no aconseguir representació, era una amenaça en l'espectre conservador - unionista. Ens referim així a Plataforma x Catalunya. L'organització de Josep Anglada, que va intentar entrar en la política catalana sobre la base d'un discurs antiimmigració, identitari i populista¹⁴.

¹⁴ Casals Meseguer, Xavier. *La Plataforma per Catalunya: la eclosión de un nacional-populismo catalán (2003-2009)*. (2009). <https://www.icps.cat/archivos/WorkingPapers/wp274.pdf?noga=1>

D'aquesta manera, el programa electoral de Sánchez-Camacho no sols es va centrar en proposar solucions pragmàtiques, sinó també a posicionar-se de manera clara enfront dels seus rivals. El govern del Tripartit (PSC, ERC, ICV-EUiA), acusat de mala gestió, i Convergència i Unió (CiU), als qui acusava de complicitat en casos de corrupció, van ser els principals partits competidors per al PPC de 2010. Van acabar així, denominat, en el programa electoral en l'aliança entre PSC i CiU com una “sociovergència corrupta”.

Així mateix, el rebuig a l'independentisme català va ser un altre dels aspectes centrals del programa. Alicia Sánchez-Camacho i el PPC van denunciar l'agenda nacionalista d'ERC i la radicalitat de CiU en aquest sentit. Acusant-los de fomentar la divisió amb la resta d'Espanya en lloc de centrar-se en la recuperació econòmica. En aquest sentit, el PPC es va presentar com un defensor de la cohesió social enfront de les propostes nacionalistes catalanes.

6.1.2 Programa Electoral 2012: “Catalunya Sí, España también”¹⁵

En 2012, la proposta política del Partit Popular de Catalunya va ser molt semblant a la de l'any 2010. La recuperació de la crisi econòmica com a primer punt del programa electoral, la regeneració democràtica i la lluita contra la corrupció, la millora de l'administració, la defensa dels valors compartits entre Catalunya i Espanya, així com la seguretat van ser també els temes principals.

No obstant això, podem identificar un canvi d'enfocament quant al lema de campanya i possibles rivals electorals. Si bé en 2010, el lema de campanya s'identificava amb una visió més econòmica i pragmàtica “Solucions per a la crisi”, en 2012 no seria així.

Aquestes eleccions van tenir lloc en un context de creixent tensió política a causa de la crisi econòmica i l'augment del moviment independentista. El president de la Generalitat, Artur Mas, va decidir avançar els comicis amb l'objectiu d'obtenir un mandat ferm per gestionar la situació econòmica i consolidar el suport a la causa de l'autonomia i l'autogovern davant del govern central amb majoria absoluta i sense voluntat de pactar un nou estatus fiscal amb Catalunya.¹⁶

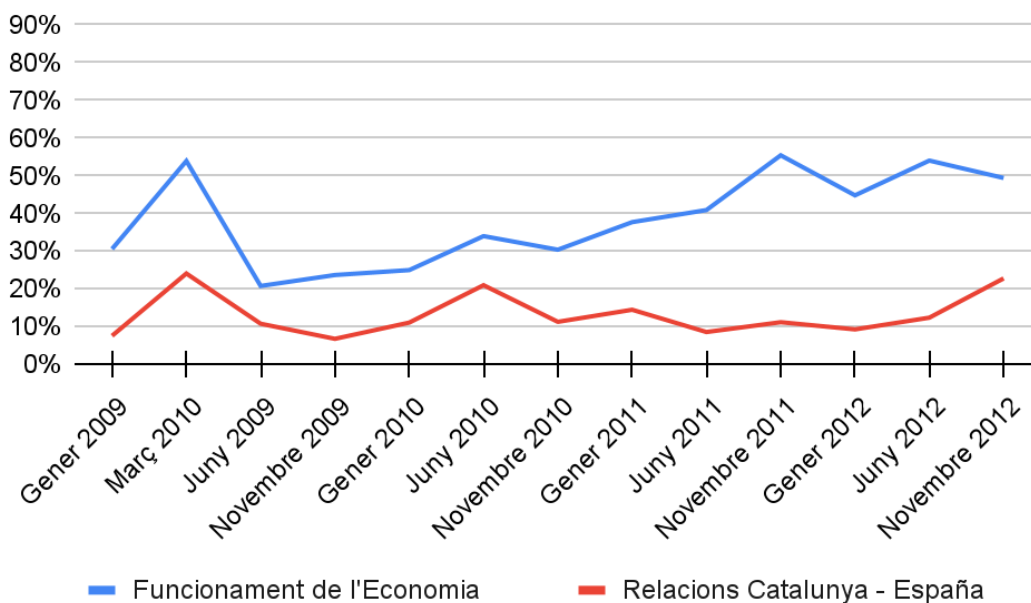
¹⁵ Partit Popular. 2012. Catalunya sí, España también. Programa Electoral 25N. <https://www.pp.es/sites/default/files/documentos/7051-20121107182604.pdf>

¹⁶ Rodón, T., Orriols, L., Rigol, J. y Ramoneda, J. (2014). Cataluña en la encrucijada: las elecciones catalanas de 2012

El pes del nacionalisme en la política catalana seria en aquestes eleccions més notori fins al punt que el PPC apostés pel lema “Catalunya sí, Espanya també”. En aquest context, la radicalització anunciada de Convergència i Unió (que, després dels comicis, pactaria la investidura amb Esquerra Republicana de Catalunya) juntament amb el creixement de Ciutadans, que va passar de 3 a 9 escons al Parlament, com a força emergent en el mateix espai electoral, van obligar el PPC a reformular el seu missatge i a oferir una visió diferenciada per retenir i mobilitzar el seu electorat.

D'aquesta manera, sense deixar de parlar de la sortida de la crisi econòmica, la seguretat, l'educació o el servei de les administracions públiques, els populars entraven també en un marc electoral “nou” amb un pes més significatiu que en altres eleccions. És així, que “les relacions Catalunya - Espanya” com a principal problema dels catalans, segons el CEO, anava guanyant pes.

Gràfic 3: Principals problemes que té actualment Catalunya. (2009 - 2012)

Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboración pròpia

És així que encara que el seu electorat estigués concentrat majoritàriament en l'eix espanyolista, amb el que això suposava davant l'amenaça electoral de Ciutadans, el PPC continuaria fent propostes de caràcter catalanista per a intentar atreure als votants de CiU desencantats amb la deriva independentista del partit. És així, que una de les propostes estrelles del programa electoral d'aquestes eleccions va ser un nou sistema de finançament singular per a Catalunya.¹⁷

D'aquesta manera, identifiquem un programa electoral molt similar al de dos anys enrere amb propostes molt semblants basades la recuperació de la crisi, la seguretat, l'educació i l'administració; sense deixar de costat la qüestió nacionalista que a mesura que anaven passant els anys anava prenent una major rellevància en l'escenari polític espanyol.

En tant és així, que CiU va prendre una deriva més radical sobre el catalanisme. Un exemple és el canvi de soci d'investidura. Si després de les eleccions de 2010 va ser el PSC amb l'abstenció; dos anys més tard, en 2012 seria Esquerra Republicana de Catalunya.

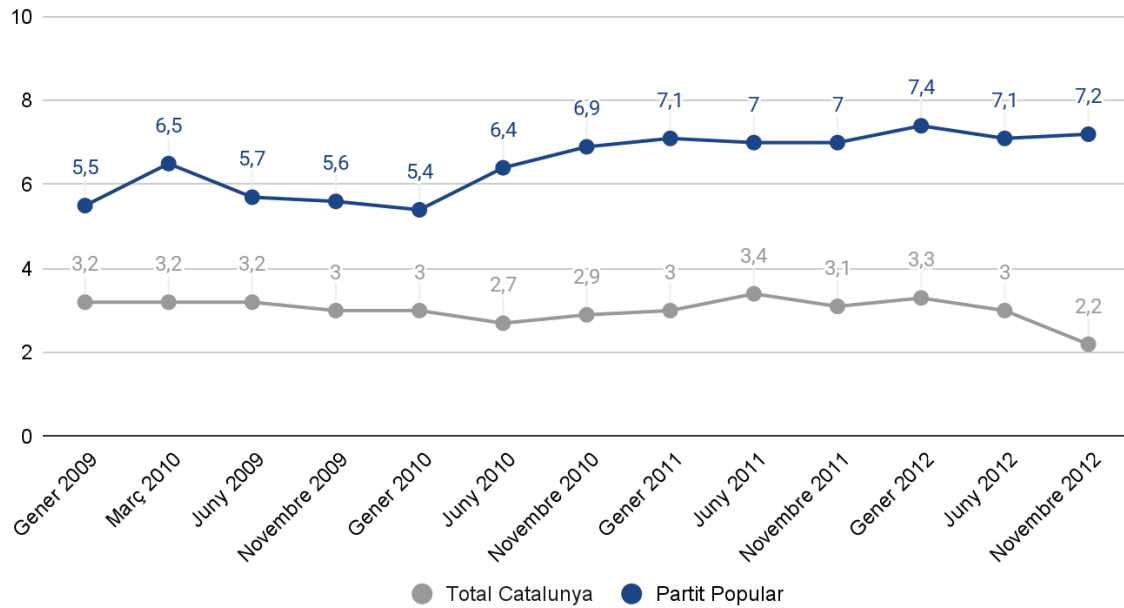
6.1.3 Valoració Alicia Sánchez Camacho

En referència a la valoració de la líder del PPC en la població catalana, aquesta ha anat variant entre el 3,3 i el 2,2, amb una tendència descendent al llarg del temps; que coincideix amb la radicalització del discurs anticatalanista del PPC entre les eleccions de 2010 i 2012.

Per contra, la seva valoració dins del PPC és significativament més alta, oscil·lant entre el 5,4 i 7,4. Aquesta tendència a l'alça indica que, dins del seu electorat, Alicia Sánchez Camacho era percebuda de manera positiva, consolidant-se com una líder forta en un context de creixent conflicte identitari. El seu discurs era ben rebut entre els votants populars, però generava rebuig en sectors més amplis de la societat catalana.

¹⁷ García, L. B. (2012, 7 mayo). Sánchez-Camacho propone una financiación singular y finalista y niega una ofensiva «recentralizadora». *La Vanguardia*. <https://www.lavanguardia.com/politica/20120507/54290230529/sanchez-camacho-financiacion-singular-finalista-niega-ofensiva-recentralizadora.html>

Gràfic 4: Valoració Alicia Sánchez Camacho (2009 - 2012)

Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboració pròpia

En aquest context, és rellevant assenyalar que la polarització del discurs polític i la creixent tensió entorn de la identitat catalana van ser factors clau en l'evolució de la valoració de Sánchez Camacho. Mentre que dins del PPC la seva posició era més sòlida, la seva figura no va aconseguir captar a una part important de l'electorat.

Malgrat això, la seva capacitat per a mobilitzar a la seva base més fidel i mantenir un lideratge dins del seu partit mostra com els líders polítics poden ser percebuts de manera molt diferent segons el context i el grup de suport que els avalui. D'aquí, que els dos millors resultats del PPC en la història electoral de Catalunya han arribat sota el lideratge i candidatura d'Alicia Sánchez Camacho.

6.2 Xavier García Albiol

Per part seva, Xavier García Albiol, candidat del PPC des de 2015 fins a 2017, i president del partit des de 2017 fins a 2018, va adoptar un enfocament més intens contra l'independentisme, en un context de màxima polarització. Recordem així, que la consulta del 9N a la fi de la legislatura de 2012, i el referèndum de l'1 d'Octubre de 2017 van arribar sota la seva candidatura en les files del Partit Popular de Catalunya.

L'estil directe de Xavier García Albiol, exemplificat en el seu lema de campanya “Plantem cara” per a les eleccions de 2015, va buscar radicalitzar la postura del PPC en la qüestió nacionalista.

6.2.1 Programa electoral 2015: “*Unidos Ganamos: Plantemos cara*”¹⁸

Les eleccions catalanes de 2015, marcades per l'auge de l'independentisme es van convocar amb la intenció de convertir-los en un plebiscit sobre la independència de Catalunya. En aquest context, es va formar la coalició Junts pel Sí, integrada per Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) i Esquerra Republicana (ERC), juntament amb altres entitats sobiranistes més minoritàries¹⁹

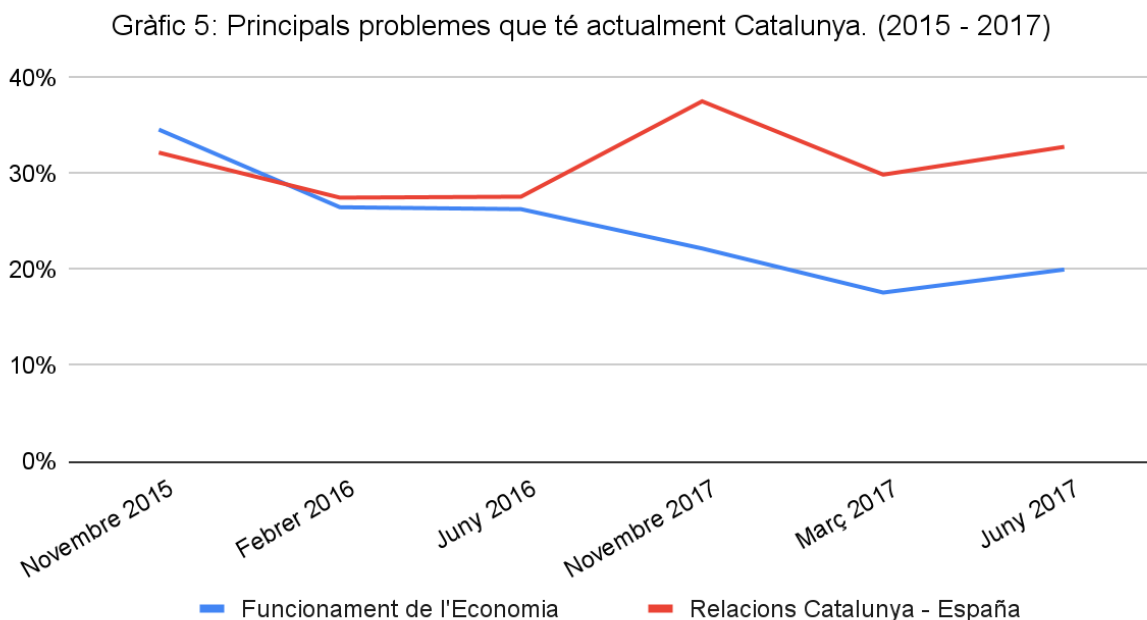
Així mateix, el programa electoral del PPC en 2015 sota el lema de “Units Guanyem: Plantem cara”, emfatitza la necessitat d'un govern de “llibertat, recuperació i concòrdia”, presentant-se com una alternativa a la gestió de Convergència i Unió (CiU) i Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). D'aquesta manera, el discurs central seria clarament antiindependentista, argumentant que el nacionalisme ha generat divisió social i ha perjudicat l'economia catalana.

¹⁸Partit Popular. 2015. Unidos Ganamos. Programa Electoral 27S. https://www.aepsal.com/wp-content/uploads/2015/09/programa_cast_2015-PP.pdf

¹⁹El País. La lista unitaria del 27-S se llamará Juntos por el Sí. https://elpais.com/ccaa/2015/07/20/catalunya/1437417743_683164.html

D'aquesta manera, el missatge del Partit Popular de Catalunya en les eleccions de 2015 va girar entorn de la recuperació econòmica, la seguretat, la reducció d'impostos i l'enfortiment de les relacions entre Catalunya i Espanya així com la millora de l'administració pública. Així mateix, els temes de debat, que continuaven sent els mateixos que en les eleccions anteriors, tenien un èmfasi diferent.

D'aquesta manera, observem com les “Relacions Catalunya - Espanya” com a resposta a la pregunta sobre els principals problemes de Catalunya al llarg de 2015 i 2017 va en augment fins a tal punt de superar a la de “Funcionament de l'Economia”. És així, que podem veure com es faria realitat, també en la societat catalana, un canvi d'etapa dins de la política catalana.

Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboració pròpia

Des del punt de vista estratègic i electoral, el PPC intentava captar en aquestes eleccions als votants constitucionalistes, descontentaments amb el procés independentista, a les classes mitjanes i empresaris, amb el seu enfocament en la reducció d'impostos i també a les persones preocupades per la seguretat i la immigració.

El principal desafiament en aquest moment per al PPC era diferenciar-se de Ciutadans (Cs), que també tenia un discurs antiindependentista, però amb una imatge més renovada, allunyada del bipartidisme, i “*representant d’una tercera Espanya progressista*”²⁰. En aquest context, el lideratge de Xavier García Albiol apostava per un discurs ferm en qüestions com la seguretat i la immigració, buscant mobilitzar a sectors més conservadors de l’electorat català.

En aquest sentit, el programa electoral també fa notori missatges d’unitat partidista, o electoral, amb l’objectiu de concentrar el vot, en gran part de Ciutadans, en el PPC. Això ho observem primerament en la primera part del lema electoral “*Units Guanyem*” i també dins del programa electoral amb frases com:

- “*És hora de canviar i només el Partit Popular té la fortalesa i les idees clares per a defensar la unitat i la recuperació. Som fiables.*”,
- *L’autèntica garantia de llibertat i de recuperació a Catalunya es diu Partit Popular.*”,
- “*El teu vot al Partit Popular és una garantia segura que no hi haurà independència de Catalunya*”.

6.2.2 Programa electoral 2017: “Una puerta al futuro: España es la Solución”²¹

Així mateix, el programa electoral de 2017, segueix els mateixos postulats del programa electoral de 2015. Confrontació contra l’independentisme, que havia celebrat ja el referèndum de l’1 d’Octubre, i declarat posteriorment la Independència de Catalunya. D’aquesta manera, el lema pensa de ser confrontatiu “Plantem cara” a propositiu, declarant el projecte del PPC com la solució principal al problema nacionalista i sobiranista català.

²⁰ Gutierrez, V., & Gutierrez, V. (2008, 25 febrero). «Representamos a una tercera España progresista». *El País*. https://elpais.com/diario/2008/02/26/espana/1203980428_850215.html

²¹Partit Popular. 2017. Una puerta al futuro. Programa Electoral 21D. <https://static1.ara.cat/ara/public/content/file/original/2017/1207/15/programa-electoral-pp-c6f9850.pdf>

Les eleccions catalanes del 2017 es van celebrar en un context excepcional, marcades per l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola. Aquestes eleccions van ser convocades pel govern espanyol després de la declaració unilateral d'independència del Parlament de Catalunya el 27 d'octubre i la posterior intervenció de l'autogovern català.

D'aquesta manera, el programa electoral del Partit Popular Català (PPC) presenta una estratègia política centrada en la unitat d'Espanya, la recuperació econòmica i la millora dels serveis públics. Tres eixos, que durant els anys han anat canviant en l'ordre de rellevància, però sempre han estat visibles.

Així mateix, el programa parteix de la premissa que Catalunya ha sofert una crisi institucional i econòmica a causa de l'independentisme. S'emfatitza la necessitat de “recuperar la normalitat”, tant en la convivència com en la política i l'economia.

El PPC es posiciona com l'alternativa per a “retornar” estabilitat i seguretat a Catalunya dins d'Espanya. Entrant en matèria de propostes, veiem com exigeixen una “despolitització” de les institucions catalanes, especialment en mitjans de comunicació com TV3 i Catalunya Ràdio. A part de promoure l'enfortiment de la presència de l'Estat a Catalunya. Es prioritza un discurs centralista i constitucionalista, buscant atreure als votants oposats a l'independentisme. En tant, als quals van acabar decantant-se per Ciutadans com a forma d'un vot útil contra l'independentisme.

Quant a l'economia, el programa electoral emfatitza la recuperació del teixit empresarial després de la sortida d'empreses per la crisi independentista. Així com també, proposa una reducció fiscal significativa per a empreses i autònoms; promou incentius per al retorn d'empreses que van deixar Catalunya; aposta per sectors estratègics com la tecnologia i la innovació. I també busca donar impuls a infraestructures clau com el Corredor Mediterrani i la millora del transport públic.

En matèria d'educació, i polítiques socials, la proposta electoral del PPC passa també per fer oposició a l'independentisme. Si bé, quant a l'economia, es posa cert èmfasi en el fet que la culpa de la pèrdua del teixit empresarial havia estat per culpa de les polítiques nacionalistes; en aquest cas, sobre l'educació, el PPC rebutja el “adoctrinament” a les escoles i defensa d'un model trilingüe (català, castellà i anglès). A part de proposar també l'eliminació de les “multes lingüístiques” per a empreses que retolen només en castellà.

D'aquesta manera, també sobre matèria social; encara que parlant de convivència i seguretat, els de Xavier García Albiol van proposar l'enfortiment del paper dels Mossos d'Esquadra dins del marc legal de l'Estat. Una nova llei de seguretat i civisme per a regular l'ús de l'espai públic. i augmentar la lluita contra el terrorisme gihadista i el crim organitzat. Aquest últim punt, en referència als atemptats del 17A en Les Rambles de Barcelona i Cambrils també present en l'actualitat política i social del moment.

De la mateixa manera, l'èmfasi en l'ordre institucional subratlla la importància que el PP de Catalunya li dona a l'estabilitat política i a la legalitat, en contraposició als moviments que advoquen per la independència. A través d'aquesta defensa del marc constitucional, el partit busca captar el vot dels ciutadans que se senten amenaçats per la fragmentació territorial, posicionant-se com l'alternativa per als qui desitgen preservar la unitat del país i rebutgen l'independentisme.

En resum, el Partit Popular de Catalunya, en la seva estratègia electoral de 2017, articula un discurs que apel·la al constitucionalisme i al rebuig a la independència, tractant d'agrupar els votants que valoren l'estabilitat, la unitat nacional i un model econòmic liberal. D'aquesta manera, el seu objectiu principal era consolidar un electorat que s'oposa al separatisme i que afavoreix una visió de Catalunya com a part integral d'Espanya.

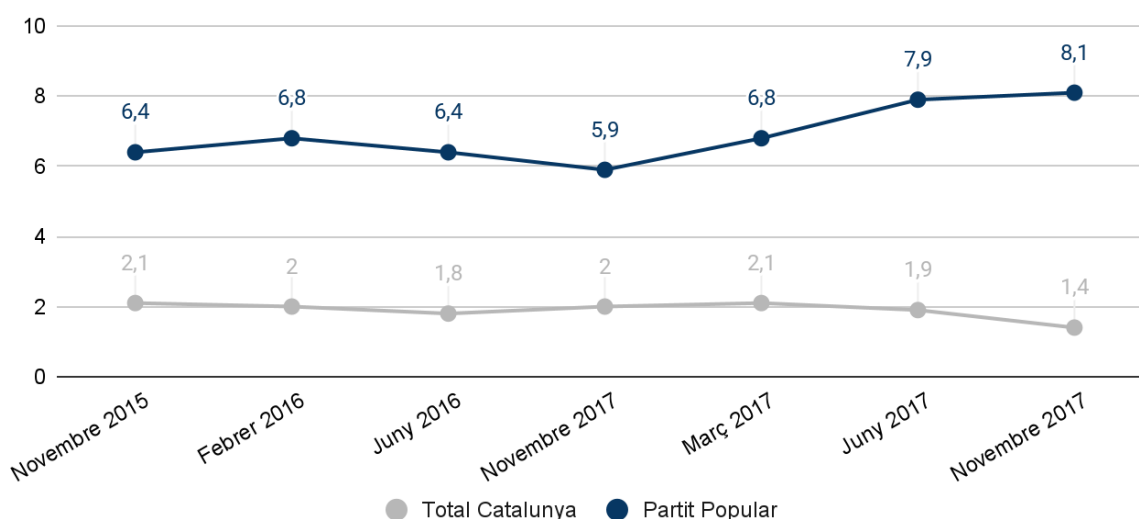
De manera contrària, l'electorat entre 2015 i 2017 es decantaria per nous líders de la nova política com Inés Arrimadas. També centrats en la “nova política” sorgida després de les manifestacions del 15M. Així mateix, els resultats quant a quin partit podria donar una millor resposta al procés independentista, segons el CEO, marquen una tendència a la qual observem si veiem els resultats electorals (Gràfic 1)

6.3.3 Valoració Xavier García Albiol

Aquest període és clau en la història política de Catalunya, ja que coincideix amb la intensificació del procés sobiranista i la preparació del referèndum de l'1 d'octubre de 2017, la qual cosa va accentuar la polarització entre el bloc independentista i el constitucionalista. D'aquesta manera, en termes generals, la valoració de Xavier García Albiol en el conjunt de Catalunya es va mantenir baixa durant tot el període, oscil·lant entre el 2,1 i el 1,4 amb una lleugera tendència a la baixa en 2017.

Això indica que el seu lideratge dins del PPC no va aconseguir millorar la imatge del partit a Catalunya. El seu discurs contundent contra l'independentisme i el seu passat polèmic amb declaracions sobre immigració podrien haver contribuït a la seva baixa acceptació entre l'electorat català en general.

Gràfic 6: Valoració Xavier Garcia Albiol (2015 - 2017)

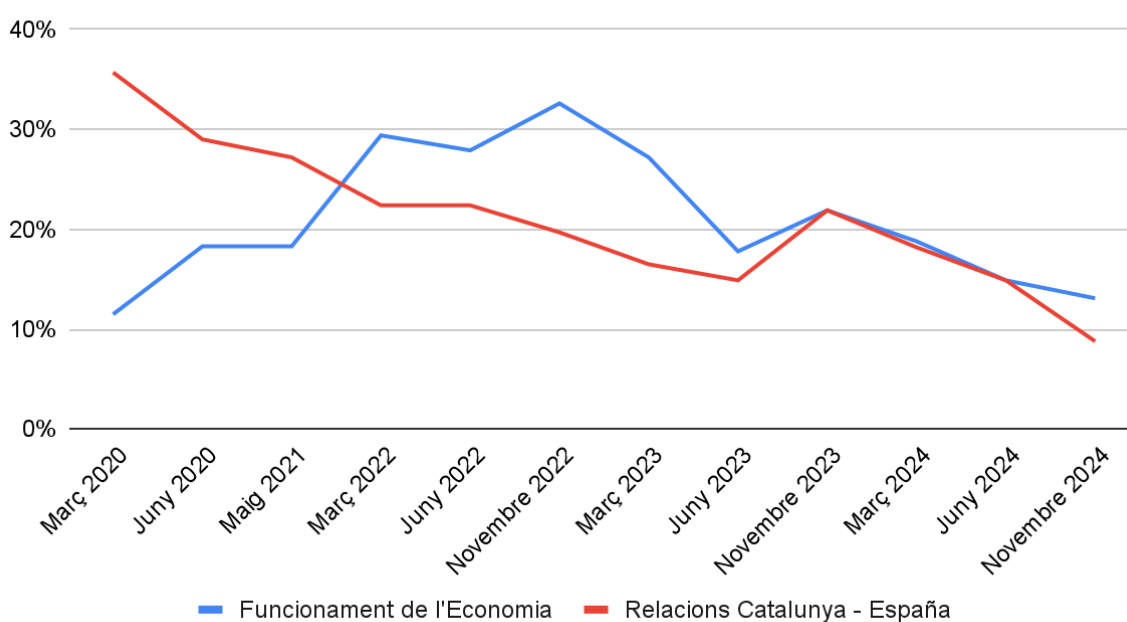
Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboració pròpia

Dins del PPC la seva valoració és molt més alta, situant-se entre el 5,9 i el 8,1 amb una tendència creixent en 2017. Això suggereix que el seu electorat més fidel percebia el seu lideratge com a fort i efectiu en la defensa del constitucionalisme. El seu to agressiu contra l'independentisme va reforçar la seva imatge entre els votants populars, encara que al mateix temps el va distanciar encara més de la mitjana catalana.

6.3 Alejandro Fernández

Quant a Alejandro Fernández, qui va assumir el lideratge del PPC en 2018, després de la dimissió de Xavier García Albiol, i guanyar el congrés autonòmic del partit²², la seva estratègia va ser una mica més moderada en comparació amb Albiol i les tensions polítiques del moment. Sota el seu lideratge, el PPC ha buscat modernitzar el seu discurs i adaptar-se a les noves demandes (Seguretat, Habitatge, Sanitat, Educació) d'una societat catalana que ja no té la independència com un dels principals temes de l'agenda política.

Gràfic 7: Principals problemes que té Catalunya (2020 - 2024)

Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboració pròpia

Malgrat aquests esforços, el PPC que va experimentar una nova caiguda en la seva representació passant a tenir 3 diputats després de les eleccions de 2021, i l'auge de Vox, en aquestes últimes eleccions celebrades al maig de 2024, el Partit Popular de Catalunya ha aconseguit millorar amb escriu els seus resultats arribant als 15 diputats.

²² Efe. (2018, 10 novembre). Alejandro Fernández, elegido presidente del PP catalán. *Diari de Tarragona*. <https://www.diaridetarragona.com/cat-es-mon/alejandro-fernandez-reivindica-la-utopia-sere-na-del-pp-para-hacer-frente-al-separatismo-20181110-0023-YRDT201811100023>

6.3.1 Programa Electoral 2021: “Una Cataluña mejor”²³

El programa electoral del Partit Popular de Catalunya per a les eleccions autonòmiques de 2021 es basa en tres eixos fonamentals: sanitat, economia i convivència. A través d'aquests pilars, el partit proposa una sèrie de mesures destinades a enfortir els serveis públics, reactivar l'economia i garantir la seguretat.

Cal tenir en compte, que aquestes eleccions se celebraven sota el pretext d'una pandèmia pel mig; i això comportava una major atenció cap als serveis públics des dels programes electorals. Així mateix, des de l'àmbit del benestar social, el PPC va proposar una major protecció per a les persones grans mitjançant una millor coordinació entre residències, hospitals i atenció primària.

Per a la reactivació econòmica, el PPC aposta per una reindustrialització de Catalunya, fomentant la digitalització, la sostenibilitat i l'ocupació de qualitat. Planteja un pla de rescat per a pimes i autònoms, amb préstecs a interès 0%. També proposa mesures per a atreure inversió estrangera i recuperar les empreses que van abandonar Catalunya després del procés independentista. El programa també advoca per una major protecció del comerç i el turisme, amb plans específics per a estimular la demanda i millorar la competitivitat d'aquests sectors.

Així, després de l'auge de VOX com a principal rival electoral del PPC, els d'Alejandro Fernández farien un èmfasi major en les mesures en relació a la seguretat a Catalunya, amb un augment d'efectius dels Mossos d'Esquadra, millor coordinació amb les policies locals i una lluita ferma contra l'okupació il·legal. També planteja reforçar el control sobre la immigració il·legal i combatre la creació de guetos urbans.

Així mateix, en el que es relaciona amb la qüestió nacionalista, el partit defensa una major presència de l'Estat a Catalunya, incloent-hi el respecte als símbols espanyols i la normalització de l'ús del castellà en l'administració i l'educació. Proposa una reforma de TV3 i Catalunya Ràdio “*per a garantir la seva neutralitat i acabar amb el seu ús com a eina de propaganda independentista*”.

²³Partit Popular. 2021. 101 propuestas para una Cataluña mejor. Programa Electoral 14F. <https://www.ppcatalunya.com/101-principales-propuestas-para-una-cataluna-mejor/>

6.3.2 Programa Electoral 2024: “Volem una Catalunya de Primera”²⁴

En aquestes eleccions, el Partido Popular de Cataluña semblava voler tancar un cicle de polarització nacionalista que havia marcat les anteriors campanyes, i optava per un enfocament més directe i pràctic. Amb aquest canvi de rumb, la formació intentava desvincular-se de la qüestió independentista per centrar-se en altres temes que consideraven prioritaris per al benestar social i econòmic de Catalunya.

Aquest nou enfocament es va plasmar en propostes concretes com la promesa d’actuar amb fermesa contra l’okupació il·legal (“Echaremos a los okupas en 24 horas”) o la garantia d’una sanitat més eficient, amb l’objectiu de reduir les llistes d’espera i facilitar la llibertat d’elecció del metge (“Acabaremos con las listas de espera en la sanidad y podrás elegir a tu médico”).

A més, el PPC també va fer propostes en l’àmbit econòmic, com la supressió d’impostos com el de Successions, Donacions i Patrimoni, i la rebaixa de l’IRPF. També va proposar la creació d’una “tarifa cero para nuevos autónomos durante dos años”, una mesura pensada per afavorir l’emprenedoria i facilitar la creació de negocis.

No obstant això, tot i que el Partit Popular de Catalunya es va centrar en aspectes socials i econòmics, no va deixar de banda la qüestió de la independència. Una de les seves propostes més simbòliques va ser la de “cerrar las embajadas independentistas y los chiringuitos del procés”, un missatge clar contra les estructures creades durant el procés independentista, i una resposta a molts ciutadans que consideraven que aquestes estructures continuaven fomentant la divisió política i social a Catalunya.

En resum, el PPC es presentava a aquestes eleccions amb un discurs que intentava deixar enrere la polarització nacionalista per centrar-se en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania, tot i mantenir una postura ferma respecte a la qüestió independentista.

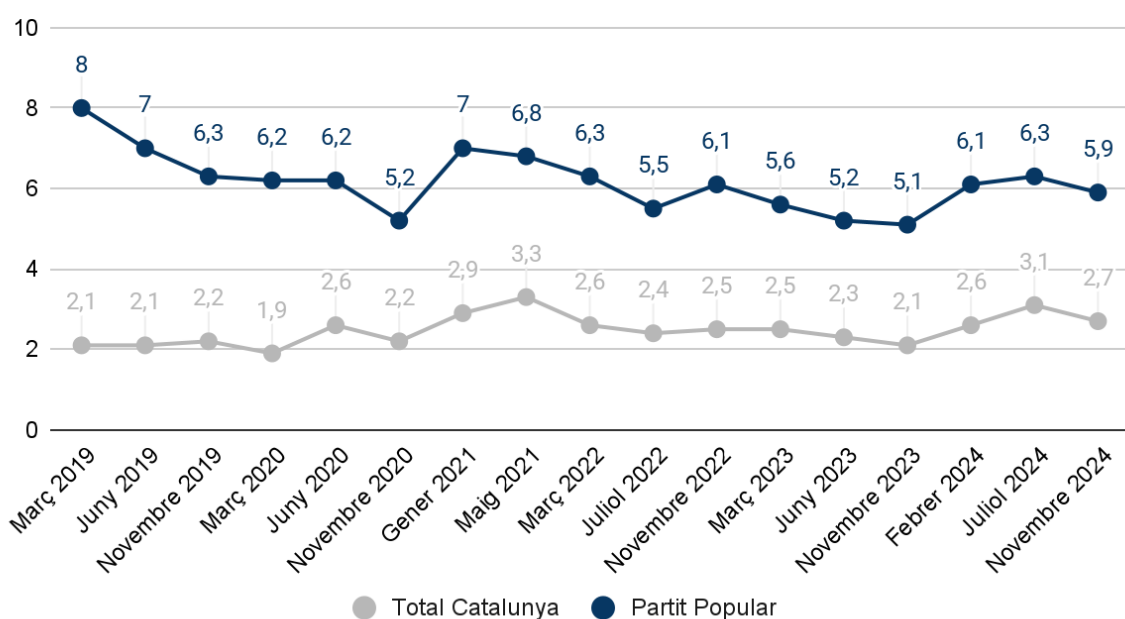
²⁴ Partit Popular. 2024. Volem una Catalunya de Primera. Programa Electoral 12M. <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2024/05/programa-electoral-pp-elecciones-catalunya-2024-060524.pdf>

6.3.3 Valoració Alejandro Fernández

Així mateix, l'evolució de la valoració d'Alejandro Fernández a Catalunya entre 2019 i 2024 reflecteix diferents tendències segons el grup polític. D'aquesta manera, en el que comporta el total de Catalunya presenta valors desde el 1,9 i al 3,3, amb poques variacions encara que amb un lleu repunt en els últims mesos.

D'aquesta manera, la valoració reflectida pels votants del Partit Popular comença amb una valoració alta, de 8, en 2019 però sofreix una caiguda progressiva estabilitzant-se entre 7 i 5,1 en els últims anys mantenint una certa estabilitat des de 2021, encara amb una nota molt baixa coincidint amb els dolents resultats de les eleccions de 2021 i la seva poca popularitat entre l'electorat tant popular com català

Gràfic 8: Valoració Alejandro Fernández (2019-2024)

Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboració pròpia

D'aquesta manera, Alejandro Fernández té una valoració molt baixa en el conjunt de Catalunya el que indica que el seu suport es limita al seu electorat més fidel. La seva millor valoració es troba entre els votants del PPC encara que amb una tendència decreixent. Especialment en moments clau com 2021 i 2023..

6.4 Comparativa entre candidats

Aquesta comparativa es realitzarà en base a tres temàtiques. La primera d'elles, el pes de segons quins temes polítics (econòmic, seguretat, social, catalanisme / sobiranisme, etc) als programes electorals. Això ens podrà demostrar si els diversos programes electorals del PPC han estat variants segons el pes dels diversos problemes de Catalunya.

La segona temàtica que compararem serà la autoubicació ideològica del total de votants en vers al Partit Popular de Catalunya durant les tres etapes que hem analitzat anteriorment. Això ens podrà mostrar si la percepció ideològica del partit ha estat variant o no quant a la percepció pública. Aquesta comparativa es farà sobre els dos eixos predominants en la política catalana. L'Esquerra - Dreta i el Catalanista / Espanyolista.

I en tercer lloc, la valoració dels líders del PPC conjuntament entre els propis votants i el total de Catalunya. Això es demostrarà veure de forma continuada si la valoració dels líders ha tingut correlació amb els resultats electorals del PPC desde 2010 fins 2024.

6.4.1 Comparativa electoral

Aquesta comparativa, subratlla la importància que li ha donat cada candidat analitzat als diversos problemes socials i polítics que han transcorregut aquests últims quinze anys en els programes electorals. D'aquesta manera, la comparació es farà entre propostes econòmiques (impostos, comerç, indústria, Pimes, ocupació, etc); socials (educació, sanitat, Estat del Benestar, cultura, vivenda, etc) i qüestió nacionalista.

Destacar, que els tres candidats han viscut èpoques diferents, on en primer lloc, la qüestió nacionalista (*"Relacions Catalunya - Espanya"*) no ha estat sempre entre les primeres preocupacions de l'electorat català, com hem vist en les diverses gràfiques (3, 5 i 7) al llarg del treball.

Així mateix, aquestes són les dades en percentatge de les propostes electorals dedicades a cadascun dels temes, segons els sis programes electorals analitzats als punts anteriors del treball. Cal tenir en compte que els percentatges han estat calculats en base al nombre de títols i propostes generals del conjunt dels programes electorals analitzats.

Taula 1. Percentatge dedicat en els programes electorals a cada un dels temes						
	Alicia Sánchez Camacho		Xavier García Albiol		Alejandro Fernández	
	2010	2012	2015	2017	2021	2024
Economia	45%	40%	35%	28%	45%	63%
Propostes socials	35%	38%	35%	30%	35%	27%
Nacionalisme	20%	22%	30%	42%	20%	10%

Elaboració i càlculs propis a partir dels programes electorals.

A partir d'aquestes dades, es pot observar com el Partit Popular de Catalunya (PPC) ha prioritzat una estratègia centrada en la gestió econòmica com a eix principal del seu discurs polític durant els cicles electorals liderats per Alicia Sánchez Camacho i Alejandro Fernández. Les propostes socials, per la seva banda, mantenen una presència força estable al llarg del temps, amb valors que oscil·len entre el 27% i el 38%, sense experimentar grans variacions.

Pel que fa al nacionalisme, aquest tema mostra una evolució inversa: passa del 20% el 2010 fins a assolir el seu màxim el 2017, amb un 42%, coincidint amb el punt àlgid del conflicte independentista i amb la candidatura de Xavier García Albiol. Tanmateix, a partir d'aquell moment, el pes d'aquest tema al programa electoral cau de manera notable fins a arribar només al 10% el 2024. Aquesta davallada posa de manifest una clara despriorització del discurs identitari, en benefici d'una aposta per qüestions més pràctiques i de gestió.

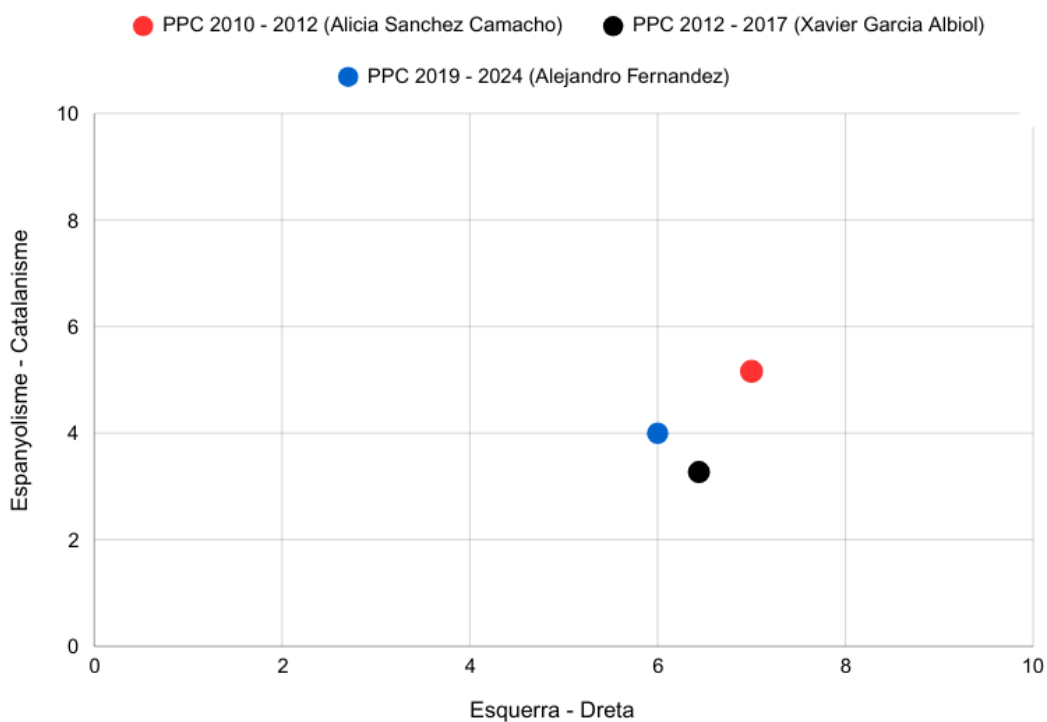
En conjunt, aquests canvis evidencien l'adaptació del PPC a les noves dinàmiques polítiques i socials del context català. Queda palès que, quan el debat polític gira entorn del nacionalisme català, el PPC en surt perjudicat. En canvi, quan l'agenda pública se centra en qüestions econòmiques, i el partit es presenta com a referent en aquest àmbit, el seu posicionament en surt reforçat.

6.4.2 Comparativa ideològica

Aquesta gràfica representa la autoubicació ideològica dels simpatitzants del Partit Popular a Catalunya entre els anys analitzats (2009 - 2024), situant als seus principals líders en dos eixos. Primer, en l'eix horitzontal es mesura l'orientació esquerra - dreta, sent 0 extrema esquerra i 10 extrema dreta; mentre que en l'eix vertical es reflecteix la postura entre espanyolisme i catalanisme, de manera que 0 representa el màxim espanyolisme i 10 el màxim catalanisme.

La ubicació dels punts representa la mitjana de les valoracions ideològiques de totes les enquestes analitzades durant les tres etapes 2009 - 2012 (Alicia Sánchez Camacho); 2015 - 2017 (Xavier García Albiol) i 2019 - 2024 (Alejandro Fernández).

Gràfic 8: Autoubicació ideològica del simpatitzants del PPC (2010 - 2024)

Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboració pròpia

En termes generals, la gràfica suggereix que el Partit Popular Català (PPC) ha mantingut una coherència ideològica al llarg dels anys, sense presentar alteracions substancials en el seu posicionament polític. Malgrat els matisos que puguin existir entre els diferents líders que han encapçalat el partit, es percep que totes tres èpoques comparteixen una visió alineada amb la dreta política, caracteritzada per una marcada defensa de la unitat d'Espanya i el liberalisme econòmic.

Així mateix, les dades revelen que tant Xavier García Albiol com Alejandro Fernández han ocupat posicions molt pròximes quant a la seva ideologia i posicionament polític, mantenint una línia coherent que reflecteix un clar enfocament cap a la dreta. Tots dos líders han demostrat una ferma inclinació cap a l'espanyolisme, un tret característic que ha definit el seu lideratge en el Partit Popular de Catalunya.

D'altra banda, la figura d'Alicia Sánchez Camacho presenta algunes diferències respecte als seus successors, Xavier García Albiol i Alejandro Fernández, quant al seu posicionament ideològic. Si bé ella també s'emmarca dins de la dreta, els seus plantejaments reflecteixen una relació més matisada amb el catalanisme.

Aquest matis en el posicionament d'Alicia Sánchez Camacho pot veure's com una estratègia per a atreure a un electorat més moderat o que, si bé és conscient de la identitat espanyola, també reconeix la realitat cultural, i econòmica de Catalunya. D'aquesta manera, Sánchez Camacho podria haver tractat d'oferir un equilibri entre l'espanyolisme i un respecte pel caràcter català, la qual cosa li hauria permès navegar en un context polític tan polaritzat com el català, amb un enfocament més inclusiu per a aquells votants que encara se senten identificats amb la identitat catalana, però sense caure en la temptació de l'independentisme.

Així bé, la nul·la presència de partits constitucionalistes més enllà del PPC a la dreta fa que el competidor natural del Partit Popular de Catalunya durant el seu mandat com a presidenta fos Convergència i Unió. Al contrari, Xavier García Albiol i Alejandro Fernández han tingut presència de dos partits més en el mateix espai electoral del PPC. Això ha fet que els dos presidents tinguessin que enfortir el discurs identitari espanyolista.

En resum, mentre que Xavier García Albiol i Alejandro Fernández representen un perfil més dur i directe de l'espanyolisme sense concessions a la identitat catalana, Alicia Sánchez Camacho ha ofert una postura que incorpora una major sensibilitat al catalanisme, mantenint no obstant això la seva fermesa quant a la defensa de la unitat nacional, la qual cosa reflecteix les tensions internes que a vegades es generen dins del PPC enfront de la qüestió territorial i el nacionalisme català com per exemple en vers al finançament autonòmic.

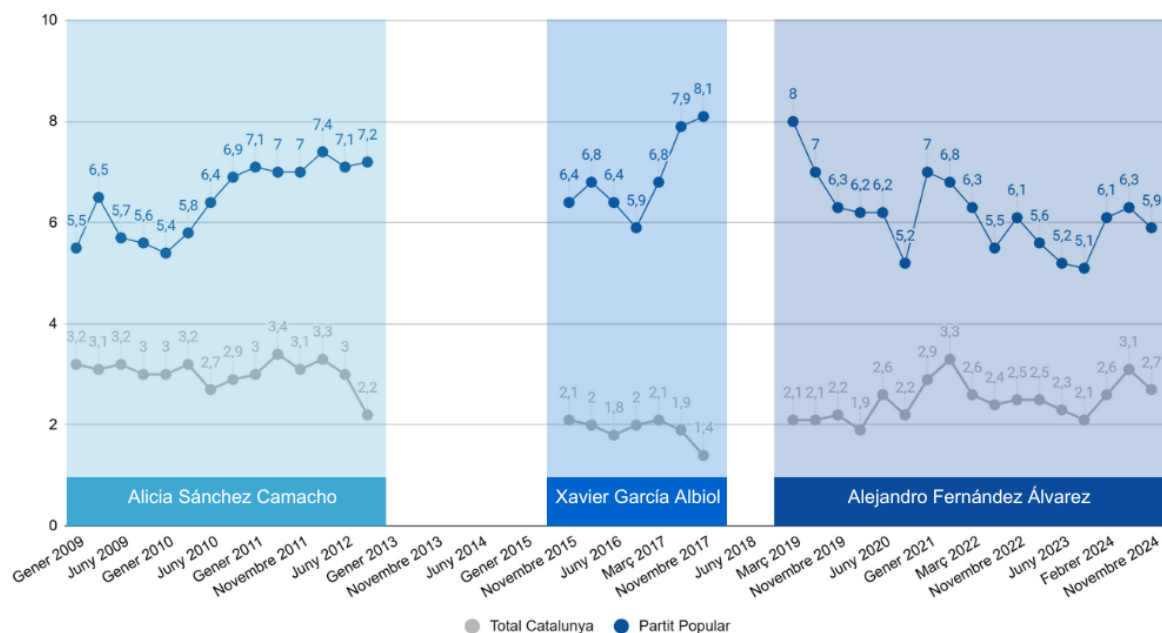
Les lleugeres diferències observades entre els líders del PPC podrien reflectir enfocaments més o menys moderats dins del marc general del partit, però mai s'han allunyat de la postura principal que defensa l'unitat de l'Estat espanyol enfront de les aspiracions independentistes catalanes.

6.4.3 Comparativa de valoracions

Pel que podem observar, hi ha una tendència positiva quant a la valoració del total de Catalunya quan el discurs del candidat és més catalanista. Això es reflecteix clarament en el cas d'Alicia Sánchez Camacho, qui ha mantingut una posició moderada respecte al catalanisme, i la valoració del qual ha tendit a estar en nivells relativament estables o fins i tot superiors en comparació amb altres moments. En contraposició, Xavier García Albiol, conegut per les seves postures més bel·ligerants contra l'independentisme, ha vist com les seves valoracions queien de manera consistent, especialment en el context d'una Catalunya cada vegada més polaritzada.

Mentre que la primera línia del “Total Catalunya” mostra una valoració que es manté entre el 3 i el 2 per a Alicia Sánchez Camacho, en el cas d'Albiol la valoració cau constantment entre el 2 i el 1,5. Aquest descens en la valoració d'Albiol podria estar relacionat amb la seva retòrica més agressiva i confrontacional cap al nacionalisme català.

Gràfic 9: Valoracions dels líders del PPC (2010 - 2024)

Dades: Centre d'Estudis d'Opinió. Elaboració pròpia

És important assenyalar que aquest fenomen també ha estat influenciat pel context polític i social de cada moment. En períodes on el debat sobre la independència i la identitat catalana s'intensifica, un líder com Sánchez Camacho, amb un discurs més moderat i conciliador, podria rebre una valoració més positiva, mentre que un líder com Albiol, la imatge del qual està fortament associada amb la confrontació directa, podria veure com el seu suport es veu limitat en unes certes àrees.

En resum, es pot afirmar que, en línies generals, els discursos més catalanistes o moderats tendeixen a ser millor valorats que els més bel·ligerants o confrontatius, la qual cosa pot suposar un desafiament per a líders del PPC com Albiol, que aposten per una estratègia més radical enfront de la qüestió catalana.

D'altra banda, hi passa al revés. Quan el candidat es declara més anticatalanista o més bel·ligerant contra el nacionalisme català, les valoracions dels candidats en quant a la del propi partit augmenten.

Aquest fenomen no només té una influència directa sobre la percepció dels candidats, sinó que també pot afectar el suport i la cohesió interna dins dels mateixos partits, com Ciutadans i VOX, que es poden beneficiar de l'augment d'aquests discursos polaritzants i de la visibilitat mediàtica que generen. De manera que, aquest tipus de posicionament pot jugar a favor d'un candidat dins del seu propi espai ideològic, tot i que pot reforçar tensions i divisions en l'àmbit polític més ampli.

7. Resultats

L'anàlisi de l'evolució del Partit Popular de Catalunya (PPC) entre 2010 i 2024 mostra com el partit ha hagut d'adaptar-se a un escenari polític cada vegada més polaritzat, marcat per l'auge de l'independentisme i el realineament del constitucionalisme. Al llarg d'aquests anys, el PPC ha experimentat canvis en el seu lideratge, discurs i estratègia electoral, la qual cosa ha afectat directament els seus resultats en les urnes i el seu posicionament dins de la política catalana.

Des d'un punt de vista ideològic, l'estudi mostra que la percepció del PPC ha oscil·lat al llarg del temps. Amb Sánchez Camacho, el partit mantenia un perfil més moderat dins del constitucionalisme, mentre que amb García Albiol i Fernández, el PPC es va desplaçar cap a posicions més dures i centralistes.

Quant a la valoració dels candidats, les dades reflecteixen que les postures més moderades han estat millor rebudes pel conjunt de la societat catalana, mentre que les més confrontatives han generat un major rebuig fora de l'electorat tradicional del PPC. Per exemple, Sánchez Camacho va mantenir una valoració relativament estable en el conjunt de Catalunya, mentre que García Albiol va sofrir un fort rebuig degut al seu discurs més agressiu.

En conclusió, el PPC ha afrontat enormes dificultats per a mantenir-se rellevant en el complex escenari polític català. La seva evolució al llarg dels últims 15 anys reflecteix les tensions internes entre mantenir un discurs moderat que li permeti atreure votants del centredreta catalanista o adoptar una postura més dura per a competir amb forces com Vox dins de l'espai unionista.

La recuperació experimentada en 2024 suggereix que el partit podria haver trobat un nou equilibri, centrant el seu discurs en qüestions econòmiques i socials sense abandonar completament la seva oposició a l'independentisme. No obstant això, el futur del PPC dependrà de la seva capacitat per a consolidar aquest nou enfocament i continuar sent una alternativa viable dins del constitucionalisme català en un context on la polarització política continua sent un factor determinant.

8. Annexes

Annex 1: Autobicació ideològica dels simpatitzants dels del PPC (2010 - 2024)		
Comparativa Simpatitzants Partit Popular de Catalunya		
Autobicació ideològica dels simpatitzants del PPC amb Alicia Sánchez Camacho (2009 - 2012)		
Año	IZQUIERDA - DERECHA (0-10)	ESPAÑOLISMO - CATALANISMO (0-10)
Gener 2009	7,39	4,92
Març 2009	7,34	4,88
Juny 2009	7,41	4,92
Novembre 2009	7,06	4,76
Gener 2010	6,96	5,06
Març 2010	7	4,8
Juny 2010	6,5	4,7
Novembre 2010	6,5	5,3
Gener 2011	6,8	4,6
Juny 2011	7,3	5,4
Novembre 2011	7,3	4,6
Gener 2012	7,5	5,6
Juny 2012	7,3	5,3
Novembre 2012	6,6	5,4
MITJANA	7,00	5,16
Autobicació ideològica dels simpatitzants del PPC amb Xavier García Albiol (2015 - 2017)		
Año	IZQUIERDA - DERECHA (0-10)	ESPAÑOLISMO - CATALANISMO (0-10)
Novembre 2015	6,5	3,7
Febrer 2016	6,2	3,2
Juny 2016	6,5	3,6
Novembre 2017	5,9	3,4
Març 2017	7	3,1

Juny 2017	6,5	3,2
Novembre 2017	6,5	2,7
MITJANA	6,44	3,27
Autoubicació ideològica dels simpatitzants del PPC amb Alejandro Fernández Álvarez (2019 - 2024)		
Març 2019	IZQUIERDA - DERECHA (0-10)	ESPAÑOLISMO - CATALANISMO (0-10)
Juny 2019	6,6	3,05
Novembre 2019	7,2	3,95
Març 2020	6,1	3,15
Juny 2020	6,6	2,45
Novembre 2020	6,4	3,18
Gener 2021	5,07	3,38
Maig 2021	4,91	3,78
Març 2022	6,4	3,11
Juliol 2022	6,2	3,38
Novembre 2022	5,8	3,93
Març 2023	6,1	4,3
Juny 2023	6,2	3,82
Novembre 2023	6,1	4,98
Febrer 2024	5,9	4,37
Juliol 2024	5,9	3,81
Novembre 2024	6,1	4,8
MITJANA	6,1	4,8

Annex 2: Valoracions dels líders del PPC (2009-2024)

Valoració Alicia Sánchez Camacho (2009 - 2012)

Año	Total Catalunya	Partit Popular
Gener 2009	3,2	5,5
Març 2009	3,1	6,5
Juny 2009	3,2	5,7
Novembre 2009	3	5,6
Gener 2010	3	5,4
Març 2010	3,2	5,8
Juny 2010	2,7	6,4
Novembre 2010	2,9	6,9
Gener 2011	3	7,1
Juny 2011	3,4	7
Novembre 2011	3,1	7
Gener 2012	3,3	7,4
Juny 2012	3	7,1
Novembre 2012	2,2	7,2

Valoració Xavier García Albiol (2015 - 2017)

Año	Total Catalunya	Partit Popular
Novembre 2015	2,1	6,4
Febrer 2016	2	6,8
Juny 2016	1,8	6,4
Novembre 2017	2	5,9
Març 2017	2,1	6,8
Juny 2017	1,9	7,9
Novembre 2017	1,4	8,1

Valoració Alejandro Fernández (2019-2024)		
Año	Total Catalunya	Partit Popular
Març 2019	2,1	8
Juny 2019	2,1	7
Novembre 2019	2,2	6,3
Març 2020	1,9	6,2
Juny 2020	2,6	6,2
Novembre 2020	2,2	5,2
Gener 2021	2,9	7
Maig 2021	3,3	6,8
Març 2022	2,6	6,3
Juliol 2022	2,4	5,5
Novembre 2022	2,5	6,1
Març 2023	2,5	5,6
Juny 2023	2,3	5,2
Novembre 2023	2,1	5,1
Febrer 2024	2,6	6,1
Juliol 2024	3,1	6,3
Novembre 2024	2,7	5,9

9. Bibliografia

Baón, Rogelio, Historia del Partido Popular, I. Del franquismo a la Refundación. Madrid, Safel, 2001.

Baquero, C. S. (2024, 6 septiembre). Del concierto ponderado al agravio insolidario: el giro copernicano del PP sobre la financiación de Cataluña. El País. <https://elpais.com/espana/catalunya/2024-09-06/del-concierto-ponderado-al-agravio-insolidario-el-giro-copernicano-del-pp-sobre-la-financiacion-de-cataluna.html>

Casals Meseguer, Xavier. La Plataforma per Catalunya: la eclosión de un nacional-populismo catalán (2003-2009). (2009). <https://www.icps.cat/archivos/WorkingPapers/wp274.pdf?noga=1>

Colomer, J. M. (2018). La aventurada apuesta por la independencia de Cataluña. Revista de Estudios Políticos, 179, 267-294. doi: <https://doi.org/10.18042/cepc/rep.179.09>

Culla, J. B. (1989). L'Evolució de l'espai centrista a Catalunya (1976-1982)

Culla, J. B. (Febrer del 2017). El Tsunami. Com i per què el sistema de partits català ha esdevingut irreconeixible. Editorial Pòrtic

Downs, A. (1957). An economic theory of democracy. Harper and Row, 28.

Efe. (2018, 10 noviembre). Alejandro Fernández, elegido presidente del PP catalán. Diari de Tarragona. <https://www.diaridetarragona.com/cat-es-mon/alejandro-fernandez-reivindica-la-utopia-serena-del-pp-para-hacer-frente-al-separatismo-20181110-0023-YRDT201811100023>

El País. La lista unitaria del 27-S se llamará Junts pel Sí. https://elpais.com/ccaa/2015/07/20/catalunya/1437417743_683164.html

EvoluCEO. (s. f.). Centre D'estudis D'opinió. <http://evoluceo.ceo.gencat.cat/ceo/inici/evoluceo.html#/main>

Fernández, A. (2025). A Calzón Quitao. España, Cataluña y el PP. La Esfera de los Libros.

Generalitat de Catalunya. Resultados electorales desde 1977. (s. f.). Procesos Electorales. <https://eleccions.gencat.cat/es/resultats-i-eleccions-anteriors/resultats-electorals/#/dades?tipusProces=A&proces=A20241#dades>

Gutierrez, V., & Gutierrez, V. (2008, 25 febrero). «Representamos a una tercera España progresista». El País. https://elpais.com/diario/2008/02/26/espana/1203980428_850215.html

García, L. B. (2012, 7 mayo). Sánchez-Camacho propone una financiación singular y finalista y niega una ofensiva «recentralizadora». La Vanguardia. <https://www.lavanguardia.com/politica/20120507/54290230529/sanchez-camacho-financiacion-singular-finalista-niega-ofensiva-recentralizadora.html>

Menéndez, M. (2012, 6 noviembre). Alicia Sánchez-Camacho, la 'socia' de CiU que se autoproclama garante contra la independencia. RTVE.es. <https://www.rtve.es/noticias/20121106/alicia-sanchez-camacho-candidata-del-pp-a-elecciones-catalanas/572200.shtml>

Palop, A. (2017). El conflicto catalán y la crisis constitucional española: una cronología. 172–181

Partit Popular. 2010. Soluciones para la crisis. Programa Electoral 28N. <https://www.pp.es/sites/default/files/documentos/3653-20101112000319.pdf>

Partit Popular. 2012. Catalunya sí, España también. Programa Electoral 25N. <https://www.pp.es/sites/default/files/documentos/7051-20121107182604.pdf>

Partit Popular. 2015. Unidos Ganamos. Programa Electoral 27S. https://www.aepsal.com/wp-content/uploads/2015/09/programa_cast_2015-PP.pdf

Partit Popular. 2017. Una puerta al futuro. Programa Electoral 21D. <https://static1.ara.cat/ara/public/content/file/original/2017/1207/15/programa-electoral-pp-c6f9850.pdf>

Partit Popular. 2021. 101 propuestas para una Cataluña mejor. Programa Electoral 14F. <https://www.ppcatalunya.com/101-principales-propuestas-para-una-cataluna-mejor/>

Partit Popular. 2024. Volem una Catalunya de Primera. Programa Electoral 12M. <https://img.beteve.cat/wp-content/uploads/2024/05/programa-electoral-pp-eleccions-catalunya-2024-060524.pdf>

Planas, P. (2024, 13 diciembre). El presidente del PP de Cataluña contradice a Bendodo y rechaza hablar con Junts. Libertad Digital. <https://www.libertaddigital.com/espana/2023-08-11/el-presidente-del-pp-de-cataluna-contradice-a-bendodo-y-rechaza-hablar-con-junts-7041039/>

Rodón, T., Oriols, L., Rigol, J. y Ramoneda, J. (2014). Cataluña en la encrucijada: las elecciones catalanas de 2012

Strom, K. (1990). A Behavioral Theory of Competitive Political Parties. American Journal of Political Science, 34(2), 565–598. <https://doi.org/10.2307/2111461>

Villaplana, Ramón. El cóctel de la polarización: los ingredientes de una España agitada por los partidos políticos. (2022). La Razón Histórica, Número 55, Año 2022, páginas 148-167. https://www.researchgate.net/profile/F-Ramon-Villaplana/publication/386290619_El_coctel_de_la_polarizacion_los_ingredientes_de_una_Espana_agitada_por_los_partidos_politicos/links/674c3b80359dcb4d9d48e7a6/El-coctel-de-la-polarizacion-los-ingredientes-de-una-Espana-agitada-por-los-partidos-politicos.pdf